

D E C I Z I E

24 decembrie 2014

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii Supreme de Justiție

în componența:
Preşedintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Corolevschi, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de către Tripaduş Evdochia prin intermediul reprezentantului Prepelița Mihaela, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „MAIB Leasing” împotriva Evdochiei Tripaduş privind constatarea rezilierii contractului de leasing şi revendicarea bunurilor imobile,

împotriva încheierii Curţii de Apel Bălţi din 21 octombrie 2014, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen şi s-a restituit cererea de apel depusă de către Tripaduş Evdochia,

c o n s t a t ă

La 15 noiembrie 2013 SA „MAIB Leasing” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Evdochiei Tripaduş privind constatarea rezilierii contractului de leasing şi revendicarea bunurilor imobile.

În motivarea acţiunii reclamantul a indicat că în baza demersului din 20 decembrie 2010 a încheiat cu pîrîta contractul de leasing financiar nr. NFL1-1914, potrivit căruia au fost transmise în posesie şi folosită temporară bunurile imobile şi anume: terenul cu suprafaţa de 0,0457 ha, cu nr. cadastral 0300209.294 şi construcţia cu suprafaţa de 137,4 m.p., cu nr. cadastral 0300209.294.01 situate în mun. Bălţi, str. Smolean, 48/A.

Susţine că întru executarea obligaţiilor de locator prevăzute în Legea cu privire la leasing şi pct. 6.2. şi 6.3. ale contractului de leasing financiar, la 20 decembrie 2010 a fost încheiat cu pîrîta contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil situat în mun. Bălţi, str. Smolean, 48/A, iar în cele din urmă la 27 decembrie 2010 SA „MAIB Leasing” a devenit proprietar al bunului, fapt înregistrat şi la OCT Bălţi.

Menţionează că la momentul transmiterii terenului şi construcţiei, valoarea acestora a fost estimată la 2 622 382 lei, iar contractul a fost încheiat pe o perioadă de 36 luni, pînă în luna decembrie 2013.

Afirmă că Tripaduş Evdochia începînd cu 06 octombrie 2011 a încălcat prevederile contractului de leasing financiar privitor la termenul achitării plăţilor lunare conform ratelor de leasing prestabilite, fapt ce a condus la acumularea datoriilor în mărime de 2 672 573.17 lei.

A mai menționat că prin notificarea nr. 16386 din 15 octombrie 2012, Tripaduș Evdochia a fost înștiințată despre intenția rezilierii anticipate a contractului de leasing enunțat, în cazul în care nu-și va onora obligațiile pecuniare, iar la 14 februarie 2013 prin notificarea de reziliere nr. 16845, Tripaduș Evdochia a fost informată despre rezilierea unilaterală a contractului de leasing din motivul nerespectării clauzelor contractuale și totodată i-a fost solicitată restituirea bunurilor ce au constituit obiect al contractului de leasing, însă au rămas fără răspuns.

Cere reclamantul constatarea rezilierii contractului de leasing financiar nr. FL1-1914 din 20 decembrie 2012, obligarea Evdochiei Tripaduș de a transmite în posesia SA „MAIB Leasing” bunul imobil și anume: terenul cu suprafața de 0,0457 ha, cu nr. cadastral 0300209.294 și construcția cu suprafața de 137,4 m.p., cu nr. cadastral 0300209.294.01, din str. Smolean, 48/A, mun. Bălți, cu radierea din Registrul bunurilor imobile a pct. 6, din Partea 2 - Interdicții, din subcapitolul III – Grevarea drepturilor patrimoniale asupra bunurilor imobile și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 03 martie 2014 acțiunea a fost admisă, fiind constatată rezilierea contractului de leasing financiar nr. FL1-1914, încheiat între SA „MAIB Leasing” și Tripaduș Evdochia la 20 decembrie 2012 și dispusă transmiterea în posesia SA „MAIB Leasing” a bunului imobil situat în mun. Bălți, str. Smolean, 48/A, constituit din terenul cu suprafața de 0,0457 ha, cu nr. cadastral 0300209.294 și construcția cu suprafața de 137,4 m.p., cu nr. cadastral 0300209.294.01, cu radierea din Registrul bunurilor imobile a pct. 6, din Partea 2 - Interdicții, din subcapitolul III – Grevarea drepturilor patrimoniale asupra bunurilor imobile și cu încasarea din contul Evdochiei Tripaduș în beneficiul SA „MAIB Leasing” a cheltuielilor de judecată în mărime de 50 000 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 septembrie 2014 Tripaduș Evdochia prin intermediul reprezentantului Prepelița Mihaela a contestat-o cu apel.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2014, a fost respinsă cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de către Tripaduș Evdochia.

La 06 noiembrie 2014, în termenul prevăzut de lege Tripaduș Evdochia prin intermediul reprezentantului Prepelița Mihaela a declarat recurs împotriva încheierii date de instanța de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și restituirea pricinii pentru examinarea cererii de apel.

În susținerea recursului s-a invocat că, instanța de apel neîntemeiat a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului, menționând că în prima instanță nu a fost citată despre locul, data și ora ședințelor de judecată, astfel pricina a fost examinată în lipsa ei.

A indicat că în perioada de vară a fost plecată din țară și pe parcursul examinării pricinii la 01 martie 2014 a reziliat contractul cu reprezentantul ei, fapt ce denotă că nu a cunoscut despre hotărârea emisă în prezenta pricină.

Mai menționează că la materialele pricinii lipsește confirmarea expedierii și recepționării copiei dispozitivului hotărârii primei instanțe, fapt ce denotă că procedura legală de expediere a hotărârii nu a fost respectată de instanța de judecată și s-a aflat în imposibilitate de a depune cererea de apel în termen.

Referitor la termenul de depunere a cererii de apel, susține că, cunoscând despre emiterea hotărârii Judecătorei Bălți din 03 martie 2014, a depus cerere privind eliberarea

copiei hotărîrii motivate și la 20 august 2014 a făcut cunoștință cu aceasta, iar la 05 septembrie 2014 a făcut cunoștință cu materialele pricinii, fapt consemnat în dosar.

Afirmă că din motive întemeiate și justificative a omis termenul de declarare a apelului, fapt pentru care în temeiul art. 116 alin. (4) a solicitat repunerea în termen.

Consideră că în circumstanțele relatate, i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, principiul contradictorialității dezbaterilor și egalității armelor, garantate de CEDO.

Examinînd materialele dosarului prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul înaintat de către Tripaduș Evdochia prin intermediul reprezentantului Prepelița Mihaela, urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 236 alin. (5) lit. a), b), alin. (8) CPC, instanța de judecată va întocmi hotărîrea integrală dacă participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere; participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, depun cerere de apel. Hotărîrea integrală se remite participanților la proces în termen de 5 zile.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116 CPC.

Conform art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documente respective, etc.).

Din materialele dosarului rezultă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 03 martie 2014 Pleșca Iulian, reprezentantul Evdochiei Tripaduș a fost prezent la examinarea pricinii în fond, a dat explicații în proces și a fost la pronunțarea dispozitivului hotărîrii Judecătoriei Bălți din 03 martie 2014 (f.d. 33-34).

La 11 august 2014, Tripaduș Evdochia a depus cerere privind eliberarea copiei hotărîrii motivate din 03 martie 2014 (f.d. 42).

La 20 august 2014, în adresa Evdochiei Tripaduș a fost expediată copia hotărîrii primei instanțe (f.d. 45).

La 05 septembrie 2014, Prepelița Mihaela reprezentantul Evdochiei Tripaduș, a depus cerere privind prezentarea dosarului la cunoștință (f.d. 47).

La 11 septembrie 2014, Tripaduș Evdochia prin intermediul reprezentantului Prepelița Mihaela a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Bălți din 03 martie 2014, solicitînd repunerea apelului în termen, în acest sens motivînd că, despre hotărîrea emisă în pricină a cunoscut la 20 august 2014, iar cu materialele pricinii a luat cunoștință la 05 septembrie 2014.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2014 a fost respinsă cererea de repunere în termen, fiind restituit apelul declarat de către Tripăduș Evdochia.

În contextul celor expuse supra și prin prisma normelor enunțate, instanța de recurs constată ca întemeiată reținerea instanței de apel cu privire la încălcarea de către Tripăduș Evdochia a termenului de declarare a apelului prevăzut de lege.

Or, potrivit art. 113 alin.(1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege, ori stabilit de instanța judecătorească.

Reține Colegiul că, prin lege este instituit în mod imperativ termenul de 30 zile pentru declararea apelului, calculat de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, astfel apelul în prezenta pricină a fost depus la 11 septembrie 2014, în afara termenului de 30 zile.

Totodată, argumentele recurente privind repunerea în termen de declarare a apelului referitor la faptul că nu a participat la examinarea pricinii în fond, nefiind citată despre ora, data și locul ședinței și nu a cunoscut despre hotărârea emisă în pricină, nu reprezintă motive întemeiate, care ar justifica omiterea termenului de declarare a apelului, deoarece reprezentantul Evdochiei Tripăduș, Iulian Pleșca, împuternicit în baza mandatului seria MA nr. 0442109 din 28 noiembrie 2013, semnat și anexat la materialele pricinii (f.d. 23), a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii din 03 martie 2014 (f.d. 33-34), fiindu-le expediată și copia hotărârii la 20 august 2014 (f.d. 45).

Or, Tripăduș Evdochia nu era lipsită de dreptul de a depune cerere de apel în termenul, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC (în vigoare la data emiterii hotărârii), care este de 30 zile de la data comunicării hotărârii motivate, dacă legea organică nu dispune altfel și fără a solicita repunerea în termen.

Mai mult decât atât, avînd la cunoștință existența prezentului litigiu și examinarea lui, Tripăduș Evdochia, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți

a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate în cererea de recurs sînt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Tripaduș Evdochia prin intermediul reprezentantului Prepelița Mihaela și de a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2014.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Tripaduș Evdochia prin intermediul reprezentantului Prepelița Mihaela.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „MAIB Leasing” împotriva Evdochiei Tripaduș privind constatarea rezilierii contractului de leasing și revendicarea bunurilor imobile.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Corolevschi

Valentina Clevadî